

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May, 2017
Paper - 6, Sankhya Yoga

(योगदर्शनम्-योगसूत्राणि-व्यासभाष्यम्-तृतीयचतुर्थपादौ)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः व्यासभाष्यदृष्ट्या समाधेयाः । सर्वेषां प्रश्नानां समानाङ्काः। 5x20=100
- (१) अन्तरङ्गयोगः ।
- (२) कैवल्यम् ।
- (३) 'हानमेषां क्लेशवदुक्तम्' ।
- (४) अपरान्तज्ञानम् ।
- (५) गुणानां परिणामक्रमः समासिश्च ।
- (६) 'कर्मशुक्लाकृष्णं योगिनस्त्रिविधमितरेषाम्' ।
- (७) इन्द्रियजयः ।
- (८) विवेकख्यातिः ।
- (९) जात्यन्तरपरिणामः ।
- (१०) 'तत्र ध्यानजमनाशयम्' ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May, 2017
Paper - 7, Sankhya Yoga

(योगदर्शनम्-योगसूत्राणि-तत्त्ववैशारदीसहितम्-तृतीयचतुर्थपादौ)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः तत्त्ववैशारदीव्याख्या दृष्ट्या समाधेयाः । सर्वेषां प्रश्नानां समानाङ्काः। 5x20=100
- (१) सिद्धयः ।
  - (२) पूर्वजातिज्ञानम् ।
  - (३) विवेकजं ज्ञानम् ।
  - (४) संयमः ।
  - (५) धर्म-लक्षण-अवस्था परिणामाः ।
  - (६) कैवल्यम् ।
  - (७) भुवनज्ञानम् ।
  - (८) विशेषदर्शिनः ।
  - (९) भूतजयः ।
  - (१०) धर्ममिधसमाधिः ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May, 2017
Paper - 8, Sankhya Yoga

((क) सांख्यप्रवचनभाष्यम्-चतुर्थपञ्चमाध्यायौ-(ख) घेरण्डसंहिता)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । सर्वेषां समानाङ्काः। 5x20=100
- (१) घेरण्डसंहितोक्तदिशा आसनानां प्रामुख्यं प्रस्थापयत ।
- (२) आख्यायिकामुखेन विवेकसाधनानि विवृणुत ।
- (३) समाधिप्रापणे प्राणायामस्य योगदानं स्पष्टीकुरुत ।
- (४) 'दोषदर्शनादुभयोः' सूत्रस्य विवरणं यथाग्रन्थं कुरुत ।
- (५) 'बन्धाय भरतवत्' सूत्रस्य तात्पर्यं सशास्त्रं विशदीकुरुत ।
- (६) षट्कर्माणि घेरण्डसंहितादृष्ट्या निरूपयत ।
- (७) सांख्यमते ईश्वरः अस्ति न वा ? सांख्यप्रवचनभाष्यदृष्ट्या स्पष्टयत ।
- (८) घेरण्डसंहितायां गुरुशिष्ययोः संवादः कः ? विवृणुत ।
- (९) घेरण्डमुनिप्रोक्ताः ध्यानप्रक्रियाः कति ? सलक्षणं प्रदर्शयत ।
- (१०) 'अन्तःकरणधर्मत्वं धर्मादीनाम्' इतीदं सूत्रं व्याख्यात ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May, 2017
Paper - 9, Sankhya Yoga

((क) हठयोगप्रदीपिका-स्वात्मारामयोगीन्द्रकृता, (ख) श्रीमद्भागवद्गीता-मधुसूदनीटीका सहिता-२,३ अध्यायौ)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नानां समाधानं लिखत । सर्वेषां समानाङ्काः। 5x20=100
- (१) स्थितप्रज्ञः कः ? लक्षणस्वरूपं च गूढार्यदीपिकादृष्ट्या विशदयत ।
- (२) 'योगः कर्मसु कौशलम्' सटीकं व्याख्यात ।
- (३) हठयोग-राजयोगयोः सम्बन्धं विवृणुत ।
- (४) हठयोगप्रदीपिका दृष्ट्या प्राणायामप्रकारान् विशदयत ।
- (५) 'आत्मनः स्वरूपं' मधुसूदनीटीकारित्या विवृणुत ।
- (६) स्वात्मारामेण निरूपितयोः 'यमनियमयोः' प्रामुख्यं निरूपयत ।
- (७) 'एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ .....' श्लोकस्य विवरणं कुरुत ।
- (८) बन्धत्रयस्य परिचयं कुरुत ।
- (९) 'इन्द्रियाणि पराण्याहुः .....' श्लोकं टीकाकारोक्तदिशा लिखत ।
- (१०) स्वास्थ्यसम्पादने शुद्धिक्रियाणां योगदानं स्पष्टयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May, 2017
Paper - 10, Sankhya Yoga

(स्वशास्त्रेतिहासः, निबन्धश्च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. अधोनिर्दिष्टेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नानां समाधानं लिखत । सर्वेषां समानाङ्काः । 5x20=100
- (१) महर्षिः पतञ्जलिः ।
- (२) दुःखत्रयम् ।
- (३) सांख्यमते प्रमाणानि ।
- (४) चित्तवृत्तयः निरोधोपायश्च ।
- (५) सत्कार्यवादः ।
- (६) ईश्वरः ।
- (७) अष्टाङ्गयोगः ।
- (८) सर्गः-मोक्षः ।
- (९) योगान्तरायाः ।
- (१०) क्लेशाः ।

000